

«Хотів би жити знов у горах...» (1808)

Хотів би жити знов у горах
Дитям безжурним, як колись,
Блукать між скель, в морях суворих
Між хвиль розбурханих нестись.
Моя ж душа, мов птах прип'ятий,
Що прагне скель і висоти,
Страждає в Англії пихатій,
В краю лукавства й німоти.

Дай утекти мені, талане,
На лоно урвищ і горбів,
Забуть всі титули й кайдани,
Лакуз вельможних і рабів.
Веди мене на хмурі скелі,
Де стогне грізний океан, –
Верни в дитинства дні веселі,
Дай серцю відпочити од ран.

Я мало жив, та відчуваю:
Чужий я в цьому світі лжі.
Навіщо ж темрява ховає
Той знак останньої межі?
Я спав, я снів про щастя, доки
Не заступив тих марень гніт, –
То, Правдо, промінь твій жорстокий
Вернув мене у нищий світ.

Кого любив – давно нема вже,
Та й друзі розійшлись, як дим.
Надію втративши назавше,
Вже й серце стало крижаним.
Хай інколи тамує келих
Скорботу й біль, нехай уста
Сміються між питців веселих, –
Я серцем завжди сирота.

Як слухать ляси разугарні
Не друзів і не ворогів,
Кого у тлум строкатий блазнів
Мастність або сан привів!
Де ж друзів коло? Чом не склалась
Та приязнь вірна і свята?
Набрид мені вертепний галас
І втіх нещирих марнота.

А ти, о Жінко, світоч вроди,
В тобі розрада і любов,
Та в серці в мене стільки льоду,
Що я й до тебе охолов.
Цей світ лукавства і облуди
Я б проміняць на край хотів,
В якому вільно дишуть груди
Між темних урвищ і хребтів.

Туди б, з незлобним серцем, в бурю,
На те безлюддя, до стихій!
Волю пустку дику й хмуру,
Таку ж, як дух похмурий мій.
О, як мені з душного світу,
Мов голуб до свого кубла,
У небо грозове злетіти
В кочівлю сонця і орла!

Аналіз поезії

- Чому ліричний герой хотів би повернутися у гори?
- З ким порівнюється душа ліричного героя? Поясніть зміст цього порівняння.

- Що сталося з друзями? _____
- Чи може ще герой кохати жінку? Чому? _____
- Яким настроєм просякнуті останні рядки поезії? _____

1. Літературний рід _____ Вид лірики _____

2. Тема _____

3. Ідея _____

4. Символічні образи _____

5. Епітети, якими характеризується дика природа _____

6. Риси романтизму _____

7. Які почуття виклакала поезія? _____

«Мій дух як ніч...». (1815)

Мій дух як ніч. О, грай скоріш:
Я ще вчуваю арфи глас.
Нехай воркує жалібніш
І тішить слух в останній час.
Як ще надія в серці спить,
Її розбудить любий спів.
Як є сльоза – вона збіжить,
Поки мій мозок не згорів.
Але суворо й смутно грай,
Додай жалю в свій перший звук.
Молю тебе, заплакать дай,
Бо розпадеться серце з мук.
Воно в собі терпить давно,
Вже в йому вщерть тяжких образ;
Як не допоможе спів, воно
Від мук страшних порветься враз.

Аналіз поезії

- З якою частиною доби порівнюється дух ліричного героя? Чому?

- З ким порівнюється звук арфи? Чому?

- Чому останній час?

- До кого звертається ліричний герой?

- Який настрій переважає у вірші?

1. Літературний рід _____ Вид лірики _____

2. Тема _____

3. Ідея _____

4. Символічні образи:

- арфа _____
- серце _____
- сльози _____

5. Порівняння, до яких звернувся поет

6. Риси романтизму _____

7. Які почуття виклакала поезія? _____